

Максім Осіпаў. Тапкі юбілейныя "Ліпень, 18.12". Змяшаная тэхніка.

Тапкі

Максім Петруль. "Хатняя гравітацыя". Свінец.

Марына Шаліма (студыя "Sutoria"). "Парнае катанне". Натуральнай скура.

Тапкі, тапачкі, тапці, тапцікі, тапусікі... Ды як не назаві іх, а ўсё адно – тапкі! Што яны? Чаму яны такія? Хто іх прыдумаў? А толькі пачнеш разважаць – да многага дадумаешся...

Ну, напрыклад. Тапкі – гэта найперш утульнасць, зручнасць, камфорт, цяпло, але не толькі.

Тапкі – гэта ветлівы гаспадар, які на парозе сустракае ў сваім доме гасця і першай справай прапаноўвае яму абуць тапкі. Абуць або ўсё-такі надзець? Ці, можа, лепш проста... сунуць у іх ногі?

Тапкі – гэта разумны сабака, які заўсёды, у адрозненне ад забыўчывага гаспадара, знойдзе яго тапкі і прынясе іх

Надоечы менавіта тапкі натхнілі вядомых беларускіх дызайнераў, мастакоў і фатографу на тое, каб разняволіцца ў сваіх фантазіях і кожнаму ў меру свайго досціпу і майстэрства даследаваць сродкамі мастацтва гэты, здавалася б, звычайны атрибут хатняга камфорту. Выстава "Тапаграфіка", арганізаваная Беларускай дзяржаўным універсітэтам культуры і мастацтваў і аўтацэнтрам "Атлант-М на Машынабудаўнікоў" пры падтрымцы Міжнароднага аўтамабільнага холдынгу "Атлант-М", у галерэі

Антон Баранаў, Алена Карпілава. "WW". Аўтарская тэхніка.

Скульптар Кастусь Селіханаў: "Як усе хатнія людзі, нашу тапачкі, калі холадна. Яны, праўда, вечна губляюцца, дакладней, заўсёды ёсць адзін, другі ж апынаецца ў нейкіх нечаканых месцах... Словам, тапачкі жывуць уласным жыццём. З дзяцінства я іх ціха ненавідзеў, паколькі мама па семдзесят пяць разоў на дзень паўтарала: "Косця, адзень тапачкі, не хадзі без тапак і г.д.". Да гэтага часу, калі заходжу да мамы, чую гэтую эпахальную фразу. Пры гэтым разумею, што ў мамы ўсё ў парадку. Смяюся, калі ў цягнуку бачу нашых арганізаваных супрамадзян, якія цудоўным чынам паспяваюць пераапрацуваць у тапкі ў тым ліку, калі ты толькі-толькі зірнуў у акно. Хаця я разумею, што гэта зручна і, хутчэй за ўсё, яны дзейнічаюць па прынцыпе: дзе капялюш, там і дом".

Андрэй Шчукін, Дзяніс Нядзельскі, Алена Мір. "Пакаёвыя тапачкі". Пенапласт, штучны мех.

Гэта...

"Універсітэт культуры" літаральна ўзарвала нашы ўяўленні пра тапачкі. Можце ўявіць сабе, напрыклад, тапкі ў 2 метры 20 сантыметраў "ростам", у якіх нават можна пры неабходнасці паспаць ці проста паляжаць ды пачытаць газету? Або тапачкі, зробленыя са свінцу, цэгла, калючага дроту? Або тапачкі-фольксвагены?..

Сёе-тое з прадстаўленых на "Тапаграфіцы" мадыфікацый чытач бачыць тут на фотаздымках. Не менш цікава, аднак, паслухаць, што думаюць пра тапкі і наогул хатнюю ўтульнасць самі аўтары работ. Вось некаторыя выказванні.

Старшыня Беларускага саюза дызайнераў Дзмітрый Сурскі: "З першага погляду можна заўважыць, што мая майстэрня не вылуча-

ецца ідэальным парадкам. Але для мяне гэта камфортна. Я працую ў гармоніі са сваімі матэрыяламі, артэфектамі, інструментамі. Таксама і дома: розныя душэўныя рэчы, фамільныя каштоўнасці, кнігі, аўтарскія работы калег і сяброў. Сваю прастору я ствараю самастойна. Напрыклад, мая мэбля была пабудавана з падручных матэрыялаў у гады суцэльнага дэфіцыту – з чарчэжных шахматных дошак. І па сённяшні дзень мне з ёй цяжка расставіцца. Ну і, вядома ж, важнае месца ў стварэнні ўтульнасці я адводжу наяўнасці ў доме жывой істоты – кошкі або сабакі. А да тапачак у мяне вялікай любові няма. Іх ніколі няма на месцы, іх увесь час трэба шукаць. Таму дома я часцей хаджу басанож. Мой праект на "Тапаграфіцы" выбудоўваецца на антытэзе. Тапачкі – гэта і элемент хатняй утульнасці, і ў той жа час хатнія кайданы. Яны ператвараюць цябе ў палонніка побыту, які ходзіць замкнутым маршрутам: халадзільнік – тэлевізар – канапа..."

Дызайнер і мадэльер Іван Айплатоў: "У мяне, натуральна, ёсць тапачкі. Яны ў выглядзе сабо. Але я аддаю перавагу таму, каб хадзіць басанож. Мы ж, людзі творчыя, з'яўляемся нейкім правадніком паміж космасам і зямлёй, нам патрэбна нейкае заямленне! Але калі холадна, я заўсёды абуваю тапачкі, утульна і цёпла!"

Дызайнер Максім Осіпаў: "Мне з прычыны маёй прафесійнай дзейнасці хутчэй па душы гумаваыя тапачкі, таму што ў мяне дома хаос і хадзіць басанож не заўсёды бяспечна. То рыхнешся ў незмывальную фарбу, то рызыкнеш увагнаць у пятку згубленую шрубу. Таму ў гумаваых тапачках зручна хадзіць – да тоўстай падэшвы нічога не прыліпае і яны потым лёгка адмываюцца. А яшчэ, канечне, была класічная гісторыя пра тапкі: пару разоў з раніцы я выходзіў з дому менавіта ў хатніх тапачках. Першы раз усё абышлося за дваццаць метраў ад дома, другі раз заўважыў гэта ўжо ў метры, таму так і прыйшлося ехаць на работу. На шчасце, гэта было лета, таму шакіраваць нікога не ўдалося".

Мастак і дызайнер Уладзімір Цэслер: "Мая работа для праекта "Тапаграфіка" да ўтульнасці ніякіх адносін не мае. Таму што калі мастак будзе гаварыць пра ўтульнасць – гэта ўсё, можна не працягваць работу, таму што гэта самае простае і відавочнае – у ёй няма жыцця. І, значыць, тапачкі – што? Не падобныя ніяк на ўтульнасць. У мяне было многа ўсялякіх ідэй, штук, можа, пяцьдзесят... А потым прыйшла нечаканая думка звязць тапачкі са зброяй".

А цяпер, шануюны чытач, калі ты чытаеш гэтыя радкі дома, зірні, калі ласка, на свае тапачкі. Твае тапкі – гэта... Табе нічога не хочацца ў іх змяніць? Ці наогул памяняць іх на іншыя? Ты нават не ўяўляеш, наколькі тады зменіцца ўсё тваё жыццё! Пачні з сябе.

Кастусь Селіханаў. "Архі-тапкі". Цэгла, тэрмастразы.

яму. Нават калі пасля бурнай учарашняй вечарыні з раніцы тапкі будуць раскіданы па розных пакоях.

Тапкі – гэта раззлаваная жонка, якая ад душы шпурляе іх у іванатага мужа, а той паспявае ў апошні момант ухіліцца, і яны ляцяць, як правіла, у адчыненую фортку.

Тапкі – гэта падарунак на 23 лютага ці на 8 Сакавіка.

Тапкі – гэта яшчэ не адзенне, але ўжо не абутак. Таму, будучы толькі ў адных тапках, ты яшчэ не апрануты, але ўжо як бы і не зусім голы.

Тапкі – гэта два браты-блізняты, асуджаныя на адначасовую смерць. Але век іх часцей за ўсё даўжэйшы, чым у самых фешэнебельных і дарагіх чаравікаў ці ботаў.

Тапкі – гэта вечнае і часовае, сваё і чужое, любімае і нелюбімае, карыснае і шкоднае, прыгожае і выродлівае, вялікае і дробязнае...

Тапкі – гэта...

Дзмітрый Сурскі. "Спадчына Бацькаўшчыны". Лыка, сталь.

Дзмітрый Сурскі, Дзяніс Трапашка. "Кайданы камфорту". Бетон, арматура.

Мікола ЧЭМЕР. gilevitch@ng-press.by Фота аўтара.